

VĂN MẪU LỚP 12

NGHỊ LUẬN XÃ HỘI VỀ LÒNG TRẮC ẨN

1. Sơ đồ tóm tắt gợi ý

Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận

Thân bài

Giải thích lòng trắc ẩn là gì

Ý nghĩa to lớn của lòng trắc ẩn

Biểu hiện của lòng trắc ẩn

Bình luận mở rộng vấn đề cần nghị luận

Bài học nhận thức và hành động

Kết bài

Khẳng định lại vấn đề cần nghị luận

2. Dàn bài chi tiết

a. Mở bài:

- Giới thiệu vấn đề nghị luận: Lòng trắc ẩn trong cuộc sống hôm nay

b. Thân bài:

- Trắc ẩn là khả năng nhìn thế giới bằng con mắt của người khác, đặt mình vào cuộc đời của họ.

- Ý nghĩa to lớn của sự trắc ẩn với cuộc sống con người và xã hội:

+ Ý nghĩa với cá nhân người có khả năng trắc ẩn: có thể thấu hiểu, cảm thông, chia sẻ với những tâm trạng, cảm xúc, suy nghĩ của người khác. Qua đó, ta sẽ được mọi người tin cậy, yêu thương. Đó chính là chìa khoá của thành công và hạnh phúc.

+ Ý nghĩa đối với những người xung quanh: Mọi người khi nhận được sự cảm thông, sẻ chia trong những hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống sẽ vui nhẹ nỗi buồn, có thêm động lực để vượt qua những khó khăn, thử thách.

+ Ý nghĩa với xã hội: Tạo dựng một xã hội thực sự nhân văn, tốt đẹp với những mối quan hệ giữa các cá nhân được gắn kết trong sự thấu cảm và tình thương.

+ Sự thấu cảm là cội nguồn của lòng trắc ẩn, của tình yêu thương, mang con người lại gần nhau hơn.

+ Khi có được lòng trắc ẩn, ta có thể có thể hòa hợp với tâm trạng của người ấy và có mong muốn được chia sẻ từ niềm vui đến nỗi buồn. Đó chính là lòng trắc ẩn.

- Biểu hiện của lòng trắc ẩn:

+ Có cái nhìn hiểu biết, thấu đáo, trọn vẹn; giúp ta biết cảm thông và chia sẻ với niềm vui, nỗi buồn; vị tha với lỗi lầm của người khác.

+ Đồng cảm, thấu hiểu, cảm thông đối với người khác, đặt cá nhân mình vào vị thế, suy nghĩ của người khác để hiểu sâu sắc tình cảm, hành động của người đó.

- Bình luận mở rộng:

+ Phê phán những biểu hiện của những người chỉ thờ ơ, vô cảm, ích kỉ, chỉ biết đến bản thân mình và không quan tâm đến mọi thứ xung quanh.

+ Phản biện: Trắc ẩn không có nghĩa là chúng ta bao che cho những hành vi xấu, ác (đạo đức, pháp luật) của người khác.

- Bài học nhận thức:

+ Ý thức được ý nghĩa và sức mạnh của tình yêu thương và sự cảm thông.

+ Biết sẻ chia ngay từ những điều nhỏ bé của cuộc sống với mọi người xung quanh. "Có gì đẹp trên đời hơn thế Người yêu người sống để yêu nhau".

+ Muốn rèn luyện lòng thấu cảm, phải luôn sống chân thành, cởi mở, bao dung và vị tha.

+ Hãy biết đặt mình vào người khác, không tùy tiện phán xét người khác.

c. Kết bài:

- Khẳng định lại vai trò to lớn của lòng trắc ẩn trong cuộc sống con người, mang con người đến gần nhau hơn.

3. Bài văn mẫu

Đề bài: Em hãy viết bài văn bàn luận về lòng trắc ẩn trong cuộc sống.

Gợi ý làm bài:

3.1. Bài văn mẫu số 1

Giữa xã hội đầy nhiều nhương, điều tiếng và thật giả chẳng phân, mỗi người cần lắm một sự xoa dịu, một bóng mát để trú qua những cơn nắng gay gắt của cuộc đời. Và lẽ đó mà mọi người đều có cho mình một khu vườn cảm xúc, và lòng trắc ẩn là mầm cây luôn tồn tại đâu đó trong góc ngách tâm hồn và đợi người đến tưới mát mỗi ngày.

Hạt giống trắc ẩn được gieo vào chúng ta dưới nhiều hình dạng và màu sắc khác nhau. Nó sở hữu rất nhiều bộ mặt: một số thì phần nộ, một số thì dịu dàng, số thì mãnh liệt hoặc số thì sáng suốt... Mầm móng trắc ẩn không chỉ tồn tại ở cá thể người mà nó lan rộng trong từng tế bào của mỗi sinh linh trên trái đất này dù là một con hổ lớn hoặc bất kỳ sinh vật nhỏ nhoi nào trên thế giới. Như một thể gen di truyền không cần

cùng mạch rẽ hay cùng dòng máu, trắc ẩn sinh sôi âm ỉ ở một góc nào đó trong tâm hồn và đang đợi được bộc lộ, được thức tỉnh. Một cơn đau thuở nhỏ, một biến cố cuộc đời cũng là điều kiện kích hoạt lòng trắc ẩn.

Ở xã hội hiện đại, khi truyền thông phát triển đã kéo theo hàng loạt tính chất lý tưởng hóa lòng trắc ẩn. Những bản tin về lòng trắc ẩn vô hình chung mang hình ảnh của những anh hùng, của sự hy sinh, của những cái kết có hậu mà bạn cảm thấy mình không bao giờ trở thành được như vậy. Những viễn cảnh lý tưởng đã mở ra mộng tưởng lớn lao về lòng trắc ẩn mà quên mất nó cũng chỉ là một thứ rất đời thường, rất giản đơn. Một ánh mắt cảm thông, cái siết tay dành cho những bệnh nhân hấp hối trong trại tế bần, một cái nhìn xót xa, một bàn tay nhẹ nhàng băng bó cho người phỏng nặng, một cuộc xe của cô bán xôi giúp đỡ cậu học sinh quên giấy tờ hay một người bại liệt hai chân từng bước trở thành giáo viên yoga cũng được gọi dưới cái tên trắc ẩn. Trắc ẩn cho ta và trắc ẩn cho người. Nó luôn muôn hình, vạn trạng như thế, tồn tại dưới những câu chuyện khác nhau từ đó trở thành một mắt xích trong cái vòng tròn nhiều màu của xã hội. Đừng tìm trắc ẩn ở đâu xa xôi, mà hãy cảm nhận nó từng chút một qua cuộc sống hàng ngày của bạn.

Như tôi chẳng hạn! Dù vốn sống chưa nhiều nhưng tôi cũng đã chứng kiến không ít bao đau thương bất hạnh của con người, của cuộc đời. Nhưng chưa bao giờ tôi có đủ nước mắt, và đủ can đảm để cho chúng rơi trước mặt người khác như em. Tôi...thèm được như em lắm, bởi khi người ta giải tỏa nỗi buồn bằng nước mắt, thì vết thương trong tim sẽ bớt đau đi rất nhiều, em à! Tôi quá “mạnh mẽ” đến mức bị người ta chê trách là vô cảm, nhưng trong thâm tâm tôi biết, cả tôi và em, không ai là người vô cảm...Quá thân thiết đến mức hiểu hết con người em, dường như tôi nhìn xuyên thấu được tâm hồn em, một tâm hồn đẹp nhưng dễ xúc động, dễ bị tổn thương. Em luôn lo lắng cho người khác nhiều hơn cả chính bản thân mình. Em luôn thấy đau vì nỗi đau của người khác hơn cả những nỗi đau mà em phải trải qua. Cuộc sống của em không phải luôn đủ đầy, cũng không phải lúc nào cũng tràn ngập niềm vui, nhưng đôi mắt em vẫn luôn vương vấn nỗi buồn khi nhìn thấy một cụ già bơ vơ không nơi nương tựa, một gia đình thiếu cả miếng ăn manh áo dù tết đã đến rất gần, những em bé với khuôn mặt thiên thần hàng ngày phải lặn mò theo từng bãi bồi ven sông kiếm sống...hay khi đọc một bài báo, xem một mẫu phim về chuyện thực của những số phận bất hạnh trên khắp mọi miền đất nước. Bản thân em luôn băn khoăn day dứt vì mình chưa đóng góp được một điều gì đó lớn lao cho tất cả họ, trong khi chính em đôi lúc cũng không có đủ quần áo ấm để mặc trong những ngày đông lạnh giá. Em ơi, chỉ cần em có tấm lòng, thì dù hành động nhỏ bé hay lớn lao cũng đều có ý nghĩa cả. Em đã từng quyên góp sách vở, quần áo, mua tấm tre, ủng hộ những số tiền nhỏ nhỏ mình dành dụm được cho trẻ em nghèo, cho đồng bào gặp khó khăn trong những đợt bão lũ... rồi còn gì. Những việc làm đó, sao em không tính đến? Chúng nhỏ bé đến mức em không muốn nhận hay sao? Còn với tôi, chúng thật đơn giản mà đầy nhân văn, và giá như mỗi người trong tất cả chúng ta đều làm như em, thì cuộc sống của mỗi con người Việt chắc hẳn sẽ ấm no và hạnh phúc hơn nhiều đấy em à! Tạo hoá ban cho con người món quà thật đặc biệt là nước mắt, và trong mỗi chúng ta đều tồn tại chúng.

Có ai đó xem chúng như một phương tiện, có thể trước tiên là để bảo vệ mắt, để thể hiện bản thân và thậm chí cả để kiếm sống, nhưng có lẽ không gì ý nghĩa hơn là để biểu lộ tình cảm, thứ mà cũng chỉ con người là được tạo hoá ban tặng như một ân huệ lớn lao mà không có bất cứ thực thể nào khác có thể sánh được. Những giọt nước mắt, ở một góc độ nào đó, đều có giá riêng của nó, miễn là ta không dùng “những giọt nước mắt cá sấu” để đáp lại những tình cảm thật lòng, em nhỉ! Tôi nhớ có lần cùng em xem một bộ phim tình cảm lãng mạn, em cũng đã chạnh lòng khi nhìn thấy cảnh chia ly của đôi trai gái, và cả cảnh người mẹ khóc vì đưa con mình ra đi mãi mãi. Có cảm giác như em cũng có chút yếu đuối thật, và điều đó khiến tôi trở nên mạnh mẽ hơn để làm một bờ vai vững chắc cho em mỗi khi em buồn. Tôi và em là hai người bạn thân thiết, và tôi thấy vui vì hạnh phúc của em, buồn trước nỗi đau của em. Lúc vui, nụ cười của em cũng lấp lánh những giọt sương của niềm hạnh phúc trên mí mắt. Em trong mắt tôi là một thiếu nữ thật đặc biệt, cả vẻ bề ngoài giản dị đến một nội tâm sâu sắc đến mức có lúc tưởng như tôi bị ngạt thở trong những dòng suy nghĩ quá chín chắn mà em bủa vây lấy trí óc tôi, phản biện lại những cái nhìn có phần tiêu cực của tôi.

Đừng nghĩ đến thế giới này đau khổ, tàn nhẫn mà hãy nghĩ đến thế giới này vẫn tràn ngập tình thương, vẫn còn lòng người, vẫn còn san sẻ và bạn cũng là một trong số những con người đó. Hãy để thời gian nuôi dưỡng tâm hồn bạn, rèn luyện lòng nhân ái trong từng hành động nhỏ hằng ngày, bạn sẽ sống thanh thản và bình yên hơn nhiều.

Lòng nhân ái vẫn sống mãi trong ta đầy thôi, ai ai cũng cần có. Đây là một đức tính quý báu mà ta nên có và phát huy đức tính này. Là một học sinh, em sẽ luôn tuyên truyền, duy trì đức tính tốt đẹp này trong học tập.

3.2. Bài văn mẫu số 2

Đã bao giờ bạn nghĩ điều gì đã tạo nên động lực để những con người vĩ đại trong lịch sử rời bỏ mái ấm thoải mái sung túc và thực hiện những sứ mệnh cao cả để giảm bớt đau khổ của nhân loại? Có thể nhiều câu trả lời sẽ hiện ra trong suy nghĩ của bạn: tâm hồn không ích kỷ, lòng can đảm, tầm nhìn xa trông rộng, sự tập trung, sức mạnh tinh thần...

Vâng! Tất cả những điều trên đều đúng. Và ta quy nó về một cái tên chung chính là “Lòng trắc ẩn”.

Lòng trắc ẩn không chỉ là cảm thấy tiếc nuối, đau buồn hay thương hại người khác. Cũng không có nghĩa là bạn phải mời gọi mọi đau khổ của thế giới vào tâm trí bạn. Bạn không cần phải cảm thấy âm ỉ, tuyệt vọng, sợ hãi khi cảm nhận lòng trắc ẩn.

Lòng trắc ẩn là cảm giác hòa hợp với tâm trạng của người khác và có ý định hành động để giảm bớt đau khổ hay chia sẻ niềm vui với người ấy. Bạn có thể trao đi một cái ôm để an ủi người bạn đang tổn thương về thể chất hoặc tình cảm, đập tay để ăn mừng với bạn bè, khóc khi xem một bộ phim tài liệu về sự hy sinh của những người trẻ tuổi trong chiến tranh hoặc sẽ chia một chiếc bánh cho cụ già bán vé số bạn vẫn hay

gặp. Tất cả những hành động trên đều là hành vi của lòng lòng trắc ẩn. Lòng trắc ẩn là cầu nối mang bạn đến gần người khác hơn. Khi đưa tay giúp đỡ một ai đó, nghĩa là bạn đã ngầm đánh tín hiệu với họ rằng “Cánh cửa lòng tôi đang mở, bạn có thể bước vào”. Hãy đối xử với người khác theo cách mà bạn muốn họ đối xử với bạn. Và đừng làm tổn thương những bất kỳ ai bởi suy nghĩ, hành động hay lời nói.

Sự hoàn hảo đang nhấn chìm xã hội và trở thành quy chuẩn mà chúng ta mang ra đánh giá lẫn nhau. Khi các nguồn tin dần trở nên lỏng lẻo và mạng xã hội đang trở thành “phiên tòa” phán xét mọi vấn đề, mọi cá nhân thì lòng trắc ẩn cũng nằm trong trạng thái lửng lơ đâu đó giữa cán cân đúng sai. Và công việc quan trọng của mỗi người là làm sao thả đúng điểm rơi cho lòng trắc ẩn. Vượt khỏi giới hạn của thương cảm, trắc ẩn của hiện tại đòi hỏi sự hiếu kỳ và rèn luyện một cái tôi tò mò. Có tò mò, có suy xét bạn mới làm chủ được suy nghĩ của mình giữa một hỗn hợp tin tức đủ thể loại từ truyền thông.

Trắc ẩn không có nghĩa là thương hại, cũng không vì cái quy chuẩn đạo đức hoàn hảo mà buông lời xúc phạm nhân phẩm người khác hay lại sợ hãi trước những điều tiếng. Sự hoàn hảo càng nêu cao đồng nghĩa đang làm cả thế giới tê liệt bởi nỗi sợ hãi, một sự việc với hàng trăm ý kiến khiến chúng ta không biết đâu là đúng, là sai và bào mòn đi tính cảm thông của mỗi người. Nhiều người cho rằng đặt lòng trắc ẩn quá nhiều sẽ làm chúng ta kiệt sức trong xã hội đầy rẫy những xấu xí và loạn ngôn. Chúng ta chọn cách co lại khi đối mặt với chất độc tinh thần và thể chất – thứ chất độc xã hội tiêm vào người ta mỗi ngày qua trang mạng, qua các phương tiện truyền thông. Nhưng thật chất sự phát sinh của lòng trắc ẩn lại có tác dụng huy động sự miễn dịch, trở thành một vỏ bọc an toàn đồng thời là liều thuốc kích thích sự phản chấn trong mỗi người. Hãy dùng cái đầu lý trí để dẫn dắt trắc ẩn qua những tò mò, hiếu kỳ và thả đúng điểm rơi vào đúng vị trí của nó.

Sự liên kết với người khác chính là công nhận khả năng và con người. Bởi tất cả mọi người trên thế giới đều là thành viên của một đại gia đình. Sự công nhận này sẽ giúp bạn cảm nhận cảm xúc của người khác để rồi giảm đau khổ cho họ bằng cách thấu hiểu và cảm thông với tình trạng hiện tại của họ. Cũng giống như bạn, ai cũng mong cầu được hạnh phúc và tự do.

Một mảnh ghép khác tạo nên lòng trắc ẩn chính là ý nghĩa của việc làm việc thiện. Ý nghĩa sẽ cung cấp bối cảnh cho mối quan hệ của bạn. Bạn càng chia sẻ với người khác, bạn sẽ nhận thấy mối quan hệ đó sẽ trở nên muôn màu hơn. Loài người chúng ta ai cũng phải đối mặt với những vấn đề như nhau: nhu cầu và ham muốn không được đáp ứng, đau khổ, tiếc nuối và sợ hãi. Nhận ra điều này sẽ giúp bạn nuôi dưỡng lòng lòng trắc ẩn trong chính bản thân mình.

Cũng giống như việc một đứa trẻ bắt đầu bập bẹ tập nói, sau đó nói được trôi chảy thì tập ca hát và làm thơ, lòng trắc ẩn cần phải được mài giũa qua thời gian. Mỗi con người chúng ta ai cũng có lòng trắc ẩn, mặc dù đôi khi nó bị vùi lấp dưới thành kiến và sự ích kỷ. Hãy vượt qua rào cản của những thứ tiêu cực và

bắt đầu rèn giũa tâm hồn để lòng trắc ẩn được tỏa sáng và mang lại những điều tốt đẹp hơn cho cuộc sống của chính chúng ta và những người xung quanh.

www.hoc247.net

Vững vàng nền tảng, Khai sáng tương lai

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.